

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL SUTIKIMO PERTVARKYTI VALSTYBĖS ĮMONĘ „ORO NAVIGACIJA“ Į AKCINĘ
BENDROVĘ IR VALSTYBĖS TURTO INVESTAVIMO, DĖL SUTIKIMO PERTVARKYTI
VALSTYBĖS ĮMONĘ KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO DIREKCIJĄ Į AKCINĘ
BENDROVĘ IR VALSTYBĖS TURTO INVESTAVIMO IR DĖL SUTIKIMO
PERTVARKYTI VALSTYBĖS ĮMONĘ LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJĄ Į
AKCINĘ BENDROVĘ IR VALSTYBĖS TURTO INVESTAVIMO
(TAP-22-1721; TAP-22-1722; TAP-22-1723) (TAIS NR. 22-12146(2); 22-12147(2); 22-12148(2))**

2022-10-14 Nr. NV-2960

Vilnius

Projektų rengėja: Susisiekimo ministerija.

Projektų tikslas: priimti sprendimą dėl VI „Oro navigacija“, VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir VI Lietuvos automobilių kelių direkcijos pertvarkymo į akcines bendroves.

Dabartinė situacija: Seimas 2021 m. priėmė Transporto veiklos pagrindų įstatymo, Kelių įstatymo ir juos lydinčių įstatymų pakeitimo įstatymus, kuriais sudarytos teisinės galimybės Susisiekimo ministerijos valdomas valstybės įmones pertvarkyti į akcines bendroves.

VI „Oro navigacija“, VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir VI Lietuvos automobilių kelių direkcija yra pirmos kategorijos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios įmonės, kurios valdo nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčią infrastruktūrą. Po pertvarkymo bendrovės išliks pirmos kategorijos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiomis įmonėmis.

Įstatymų lygmeniu yra nustatyta, kad visos pertvarkytų bendrovių akcijos priklausys valstybei. Valstybinės reikšmės keliai ir jūrų uosto akvatorija priklausys valstybei išimtinę nuosavybės teise. Kita viešoji transporto infrastruktūra, kurią valdys pertvarkytos bendrovės, išliks įtraukta į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą. Žemės valdymo teisinis reglamentavimas nėra keičiamas – bendrovės ją kaip ir šiuo metu, taip ir po pertvarkymo valdys patikėjimo teise pagal atitinkamą transporto sektorių reglamentuojančius įstatymus.

Vyriausybė 2022 m. rugpjūčio 24 d. pasitarime pritarė pakeistam Valstybės valdomų įmonių pertvarkos ir valdymo centralizavimo priemonių planui, kuriame numatytas penkių Susisiekimo ministerijos reguliavimo srities valstybės įmonių pertvarkymas iki 2022 m. gruodžio mėn. (Vyriausybė jau priėmė nutarimus dėl sutikimo VI Vidaus vandens kelių direkciją ir VI Lietuvos oro uostus pertvarkyti į akcines bendroves).

Projektų esmė: sutikti, kad:

- VI „Oro navigacija“ būtų pertvarkyta į AB „Oro navigacija“;

valstybei nuosavybės teise priklausantis ir šiuo metu VI „Oro navigacija“ patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis, trumpalaikis materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kurio nepriklausomo turto vertintojo nustatyta rinkos vertė – 46 065 786 eurai, investuojamas sudarant AB „Oro navigacija“ įstatinį kapitalą.

- VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija būtų pertvarkyta į AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją;

valstybei nuosavybės teise priklausantis ir šiuo metu VI Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis, trumpalaikis materialusis, nematerialusis

ir finansinis turtas, kurio nepriklausomo turto vertintojo nustatyta rinkos vertė – 498 015 045 eurai, investuojamas sudarant AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos įstatinį kapitalą.

- VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija būtų pertvarkyta į AB Lietuvos automobilių kelių direkciją.

valstybei nuosavybės teise priklausantis ir šiuo metu VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis, trumpalaikis materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kurio nepriklausomo turto vertintojo nustatyta rinkos vertė – 17 068 072 eurai, investuojamas sudarant AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos įstatinį kapitalą.

Pertvarkius VĮ „Oro navigacija“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją ir VĮ Lietuvos automobilių kelių direkciją į akcines bendroves valstybei nuosavybės teise atitenkančios akcinių bendrovių paprastosios vardinės nematerialiosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 euras, suteikiančias 100 procentų balsų akcinių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, būtų perduotos Susisiekimo ministerijai valdyti, naudoti ir disponuoti jomis patikėjimo teise.

Priėmus nutarimus numatomos teigiamos pasekmės – būtų užtikrinamas efektyvus valstybės turto panaudojimas, būtų diegiama geriausia korporatyvinio valdymo praktika, sudarytos galimybės steigti dukterines bendroves ir taip atskirti rizikingesnes ir nepagrindines veiklos sritis nuo pagrindinių, strateginę reikšmę valstybei turinčių veiklos sričių. Baigus VĮ „Oro navigacija“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos pertvarką būtų įgyvendintos EBPO rekomendacijos peržiūrėti valstybės valdomų įmonių teisinės formos.

Derinimas:

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija 2022 m. rugsėjo 15 d. posėdyje pritarė VĮ „Oro navigacija“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos ir VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos pertvarkymui į akcines bendroves.

Suderinta su Finansų ministerija ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Reaguojant į Konkurencijos tarybos pastebėjimą, Susisiekimo ministerija pažymi, kad nutarimų projektuose minimos valstybės įmonės, kurios būtų pertvarkytos į akcines bendroves, tęstų šiuo metu vykdomas veiklas, reikšmingą dalį ketinamo investuoti valstybės turto sudaro viešoji transporto infrastruktūra, kuri pagal Transporto veiklos pagrindų įstatymo 6 straipsnio 3 dalį nuosavybės teise gali priklausyti tik apibrėžtam subjektų ratui, todėl nutarimų projektais investuojamam turtui valstybės pagalbos taisyklės netaikytinos.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Projektai prisideda prie Vyriausybės programos 139.1 papunkčio („VVI ir SVI peržiūra... Peržiūrėsime juridinių asmenų teisinių formų, kuriomis veikia valstybė, rūšis...>“) nuostatų įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada: siūloma teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir, atsižvelgiant į rezultatus, – Vyriausybės posėdyje.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37052098787; +37065842723, el. p. arvydas.nevas@lr.lt